

**NOTA JEUGDBELEID
HAARLEMMERLIEDE EN SPAARNWOUDE
2007 – 2010**

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	4
2	De jeugd in gemeente Haarlemmerliede	5
3	Lokaal en preventief jeugdbeleid 2007-2010	7
	3.1 Voldoende jeugd- en jongerenactiviteiten / voorzieningen	8
	3.2 Behouden van goede jeugdgezondheidszorg in de gemeente; inclusief opvoedingsondersteuning	9
	3.3 Behouden van voldoende onderwijsvoorzieningen in de gemeente; inclusief professionalisering leerplicht.....	12
	3.4 Bevorderen van stagemogelijkheden voor jongeren	13
	3.5 Vergroten van de huisvestingsmogelijkheden voor startende jongeren	13
4	De Wet maatschappelijke ondersteuning en participatie	13
5	Handhaving	14
6	Prestatieafspraken.....	14
7	Samenvatting: Monitoren van de resultaten	15

Voorwoord

Met de nota jeugdbeleid van 2001 is vanaf de vorige raadsperiode een begin gemaakt met het vormgeven van jeugdbeleid in Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Deze nieuwe nota is een uitwerking van het collegeprogramma Jeugd en Gezin 2006-2010. Deze nieuwe geïntegreerde nota gaat door in de lijn van de vorige nota waarin gestreefd werd naar het bieden van een samenhangend, lokaal en preventief jeugdbeleid. Waar nodig worden in beperkte mate nieuwe voorstellen gedaan. Het jeugdbeleid heeft een dynamisch karakter, het is en blijft voortdurend in ontwikkeling.

Ik ben de overtuiging toegedaan, dat het merendeel van de jeugd redelijk tevreden is en geen noemenswaardige problemen heeft of oplevert, anders dan de normale verschijnselen die horen bij opgroeien. Ook ben ik van mening dat ouders in eerste instantie verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun kind. Maar als gemeente kunnen en moeten we voor deze jongeren een aantal basisvoorzieningen en activiteiten in stand houden.

Er is echter een groep jeugdigen, die wel met problemen geconfronteerd wordt en die zonder hulp van buiten geen antwoord vindt. Deze groep verdient natuurlijk onze extra aandacht. Kinderen hebben namelijk recht op de bescherming en ondersteuning die ze nodig hebben.

Halfweg, mei 2007

Martie Vink, wethouder Jeugd en Gezin

1 Inleiding

Niet alleen in Haarlemmerliede en Spaarnwoude, maar ook in de rest van Nederland vinden allerlei ontwikkelingen rond jeugd plaats. Er zijn talloze instanties die zich druk maken over het welzijn van de jeugd. Maar vaak is het zo dat er pas echt wat wordt gedaan als er problemen zijn. In deze manier van plannen maken wil de gemeente wat veranderen. Door meer aandacht te hebben voor de jeugd voordat er iets mis gaat, wil de gemeente zoveel mogelijk voorkomen dát het misgaat. In de nota 'Jeugdbeleid gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2007-2010' staat aangegeven hoe de gemeente goede keuzes wil maken over de verantwoordelijkheid die zij wil nemen. En door speciaal voor jeugd plannen te maken, laat de gemeente zien dat ze de jeugd serieus neemt.

Realiteitszin gebiedt op te merken dat onze gemeente, gezien de geringe omvang, met name invloed kan uitoefenen op de lokale situatie. Op regionaal niveau volgen wij in de meeste gevallen het beleid van de centrumgemeente. De ambities van deze nota zijn dan ook met name gericht op (nieuw) lokaal beleid.

De nota is als volgt opgebouwd: na deze inleiding geven we in paragraaf 2 aan wie wij tot de doelgroep jeugd vinden behoren. Vervolgens in paragraaf 3 een kort overzicht van activiteiten en voorzieningen en ideeën om dat te verbeteren of uit te breiden. In paragraaf 4 gaan we kort in op de aansluiting van het jeugdbeleid op de Wet maatschappelijke ondersteuning en in paragraaf 5 op handhaving. We eindigen met een korte samenvatting van activiteiten en over de te bereiken doelen.

De nota die wij nu presenteren geeft onze ideeën weer. Wij bieden deze nota in eerste instantie aan de raadscommissie Middelen en Bewonerszaken aan ter advisering. Graag willen wij van de commissie horen of zij kunnen instemmen met de voorgenomen acties en accenten. Daarna zullen wij deze met de diverse betrokkenen - en niet in de laatste plaats de jeugd zelf - gaan bespreken. Het gaat per slot van rekening om hen en wellicht zullen ideeën sneuvelen en door andere ideeën worden vervangen. Wij maken vervolgens de afweging wat er daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

2 De jeugd in gemeente Haarlemmerliede

Het begrip jeugd kent een grote reikwijdte. Er worden verschillende definities gehanteerd door wet- en regelgeving en de termen jeugd en jongeren worden door elkaar gebruikt. Wij stellen voor om alle burgers tot 23 jaar tot de doelgroep jeugd te rekenen. De reden hiervoor is dat bijna iedereen met het bereiken van de 23 jarige leeftijd een maatschappelijke positie heeft gevonden. Er zijn daarbij vier leeftijdscategorieën te onderscheiden:

- 0 t/m 6 jaar, de baby-, peuter- en kleuterperiode;
- 7 t/m 11 jaar, de basisschoolleeftijd;
- 12 t/m 17 jaar, de middelbare schooltijd;
- 18 t/m 22 jaar, de periode om een startkwalificatie te behalen voor de arbeidsmarkt.

Eind 2006 behoorde bijna een derde van het totaal aantal bewoners in Haarlemmerliede en Spaarwoude tot de categorie jeugd (zie tabel 1 en 1a: 1628 bewoners < 23 jaar).

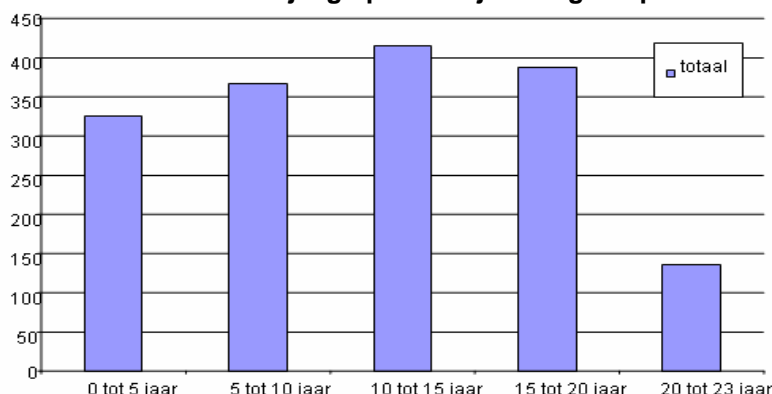
De verdeling naar leeftijd is in alle drie de dorpskernen nagenoeg gelijk. De meeste jeugdigen zijn momenteel tussen de 10 en 14 jaar, terwijl maar een kleine groep (8%) van de jeugd tussen de 20 en 23 jaar is.

Kijken we naar de toekomst (zie tabel 2), dan zien we dat de oudere jeugd verhoudingsgewijs toeneemt het aantal kinderen in de leeftijd 0 tot 14 jaar afneemt. Daarnaast zien we een groei van het aantal 65+-ers, een lichte vorm van vergrijzing tegenover een dalend aantal jonge kinderen (ontgroening).

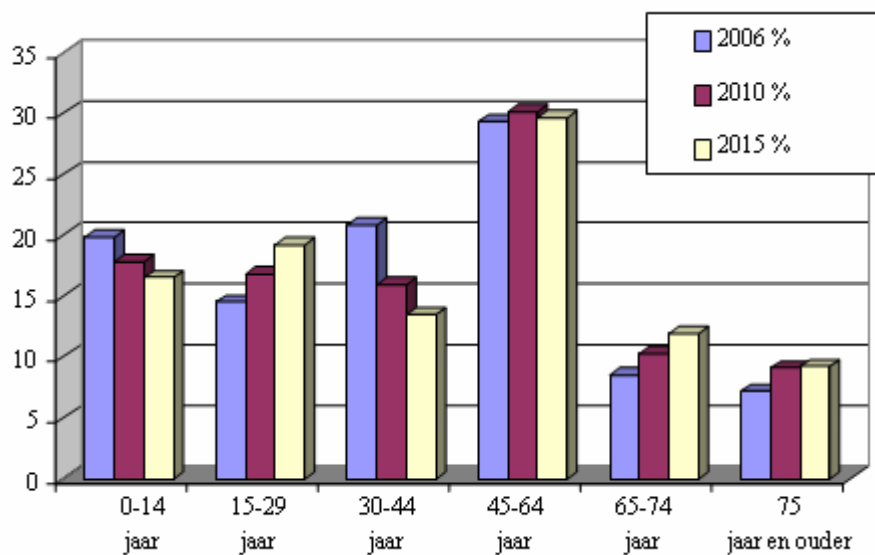
Tabel 1 Tabel jeugd per leeftijdscategorie per 1-10-2006

Leeftijd in jaren	Halfweg	%	H'liede	%	Spaarndam	%	totaal	%
0 - 4	129	20%	16	16%	180	21%	325	20%
5 - 9	141	22%	26	26%	200	23%	367	23%
10 - 14	186	29%	23	23%	205	23%	414	25%
15 - 19	144	22%	23	23%	220	25%	387	24%
20 - 23	52	8%	11	11%	72	8%	135	8%
Totaal	652	100%	99	100%	877	100%	1628	100%

Tabel 1a Grafiek jeugd per leeftijdscategorie per 1-10-2006

Tabel 2 Leefstijdsopbouw bevolking 2006-2015 Haarlemmerliede en Spaarnwoude

Bron: WMO kernrapportage

Uit tabel 2 blijkt dat de groep 15-29 jarigen de komende tijd zal groeien. Helaas komt de indeling van deze tabel niet overeen met onze definitie van de jeugd (tot 23 jaar), maar we kunnen stellen dat de groep boven de 15 jaar zal toenemen. Een eigen plek voor deze groep is belangrijk. In ons beleid moeten we daar rekening mee houden, zeker omdat ook de groep ouderen boven de 65 jaar toeneemt. Wederzijds begrip tussen deze groepen zal de nodige aandacht vragen. Overigens zijn er nog geen prognoses beschikbaar waarin de groei van de gemeente door de ontwikkeling van SpaarneBuiten is meegenomen.

Hoe het gaat met de jeugd in de gemeente, leiden we deels af aan de signalen die de politiek bereiken. Overlastsituaties komen daarbij wat prominenter in beeld, maar het succes van de al langer bestaande activiteiten (bijvoorbeeld Don Bosco) en nieuwe initiatieven (bijvoorbeeld Friday Freebies) mag daardoor zeker niet uit beeld verdwijnen. Het gebruik van dit soort voorzieningen toont een positief beeld van de jeugd in onze gemeente.

Daarnaast zijn er diverse gegevensbronnen voorhanden die een indicatie geven over het welzijn van de Haarlemmerliedense jeugd, zoals de gegevens die Jeugdgezondheidszorg Kennemerland (0-4 jaar) en de GGD Kennemerland (jeugd 4-19 jaar) leveren. Ook zijn er regionale en landelijke verzamelde statistieken die ons zicht geven op hetgeen goed gaat maar ook op de mogelijke problemen die spelen bij de jeugd. Veel bijzonderheden, naast landelijke tendensen zoals overgewicht, zijn hier niet uit te halen.

Aan de hand van de resultaten van de diverse Elektronische monitoring en voorlichtingsrapporten (EMOVO) die de GGD Kennemerland opstelt, krijgen we inzicht in de gezondheid en leefstijl van jongeren in onze regio en de factoren die daarop van invloed zijn. Hieruit maken we op dat onze jeugd op heel veel onderdelen niet veel afwijkt van de rest van de regio, maar een aantal opmerkelijke cijfers uit het onderzoek zijn de volgende.

- 44% heeft een langdurige ziekte/aandoening tegen 36% regionaal;
- 10% geeft aan niet goed met hun ouders te kunnen praten tegen 4% regionaal;
- 23% zegt wel eens serieus over zelfdoding gedacht te hebben tegen 17% regionaal;
- 15% voldoet aan de norm voor het eten van fruit tegen 23% regionaal;
- 9% is een regelmatige roker tegen 14% regionaal
- 63% drinkt (43% soms overmatig) tegen 57% regionaal (36% overmatig)
- 19% heeft wel eens hash/wiet gebruikt tegen 11% regionaal
- 66% vrijt wel eens onveilig tegen 46% regionaal
- 58% heeft zich wel eens schuldig gemaakt aan strafbare feiten tegen 50% regionaal
- 8% zegt zich heel vaak te vervelen tegen 5% regionaal.

Dit leert ons dat er aandacht moet zijn voor de lichamelijke gezondheid (alcohol; softdrugs; veilig vrijen; langdurige aandoeningen) en voor de geestelijke gezondheid (verhouding met de ouders; zelfdoding; verveling) en voor handhaving (strafbare feiten).

De landelijke statistieken die in het databoek van *Kinderen in Tel*¹ worden gepresenteerd, bieden ons de mogelijkheid om onze gemeente te vergelijken met het landelijk gemiddelde.

Hieruit blijkt dat onze gemeente het minder goed doet wat betreft kindermishandeling en het aantal tienermoeders. Echter, we moeten bij het lezen van deze statistieken rekening houden met de omvang van de telgegevens. Een kleine verhoging of verlaging hiervan zorgt voor verhoudingsgewijs grote afwijkingen in de percentages ten opzichte van het gemiddelde. Het Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK) signaleert in de hele regio Zuid-Kennemerland een hoog aantal meldingen van kindermishandeling. In het EMOVO-onderzoek geven de jongeren ook zelf aan minder dan gemiddeld in de regio te maken te hebben met lichamelijke of geestelijke mishandeling thuis.

3 Lokaal en preventief jeugdbeleid 2007-2010

Het huidige jeugdbeleid van Haarlemmerliede en Spaarnwoude ligt op een ambitieniveau dat is afgestemd op de schaalgrootte van de gemeente. Dit betekent dat voor grotere voorzieningen in regionaal verband wordt samengewerkt om de jeugd in Haarlemmerliede en Spaarnwoude te bedienen. Wij ervaren gelukkig dat er in deze regionale verbanden voldoende ruimte is voor aandacht voor de lokale situatie in onze gemeente.

Jeugdbeleid in zijn algemeenheid is gericht op het leven en op de toekomst van jeugd: jongens en meisjes van 0 tot 23 jaar. Dit jeugdbeleid is gericht op jeugd vanuit verschillende leefgebieden, van opvoeding, gezondheidszorg tot spelen, onderwijs en sociale omgeving.

Met samenhang in jeugdbeleid wordt bedoeld dat de verschillende plannen die voor de toekomst van de jeugd gemaakt worden, op elkaar worden afgestemd. Ze moeten elkaar aanvullen en niet elkaar tegenwerken. Je moet eerst goed weten wat je wilt, wat er is en hoe je je doel kunt bereiken voordat je een plan kunt gaan uitvoeren.

Hoewel het jeugdbeleid niet heel duidelijk ingekaderd was, valt uit de begrotingen tot en met 2007 aan de diverse posten op de begroting af te leiden dat het jeugdbeleid steeds meer politiek draagvlak kreeg: zo wordt geld uitgetrokken voor diverse sport- en jeugdverenigingen, de jeugdgezondheidszorg, speelvoorzieningen, bibliotheek en diverse posten op onderwijs. Daarnaast heeft de raad in 2006 een extra bedrag voor de jeugd in de begroting laten opnemen ter hoogte van € 20.000. Dit geld is in 2006 ingezet voor een jongerenwerker in Spaarndam (experiment).

De uitvoering van het jeugdbeleid gebeurt deels aan de hand van wettelijke kaders, zoals de Wet op de jeugdzorg en de Wet op de leerplicht. De Wet op de jeugdzorg is vanaf 1 januari 2005 van kracht. Hierdoor is de gemeente regievoerder geworden over het lokaal georganiseerde opvoed- en opgroeiondersteuning.

Naast deze wettelijke taken, hebben de gemeenteraad in het raadsprogramma en het college in het collegeprogramma ook meer eigen, lokale doelstellingen, vastgelegd voor de komende periode. Het college vindt het van belang dat de komende periode wordt gewerkt aan een goed jeugd(zorg)beleid waarbij het preventieve karakter centraal staat. Om alle inwoners van de dorpsgemeenschappen goed met elkaar te laten samenleven wordt van alle dorpsgenoten: jeugd, ouders, volwassenen en ouderen, een positieve bijdrage verwacht.

Het college wil dit bereiken aan de hand van een aantal subdoelstellingen en activiteiten. Hieronder zal per subdoelstelling toegelicht worden hoe het college hier handen en voeten aan wil geven. Daarbij moet worden opgemerkt dat de gemeente niet op alle terreinen de gemeente evenveel bemoeienis heeft. Zo is het onderwijs grotendeels verzelfstandigd.

¹ *Kinderen in Tel, Databoek 2007*, januari 2007. redactie Verweij Jonker Instituut

3.1 Voldoende jeugd- en jongerenactiviteiten / voorzieningen

Algemene activiteiten en voorzieningen

De gemeente heeft de afgelopen raadsperiode, naast de voorzetting van het bestaande aanbod, al aandacht gehad voor het vernieuwen van het aanbod van activiteiten en voorzieningen voor jongeren. Zo zijn de speelvoorzieningen in zowel Spaarndam als in Halfweg vernieuwd, is voor de jeugd in Spaarndam een container of hangkeet neergezet en worden vrijdagavondactiviteiten gesubsidieerd. Ook is de gemeente gaan deelnemen aan de jeugdsportpas. Vanuit het al langer lopende subsidiebeleid worden nog steeds allerlei voorzieningen voor (onder meer) de jeugd ondersteund. Denk bijvoorbeeld aan de sportverenigingen, muziekverenigingen, Don Bosco en de scouting. Dit beleid willen we voortzetten. Wij willen de volgende activiteiten uitvoeren:

- Door de ruimte die het huidige subsidiebeleidskader biedt voor het **subsidiëren van nieuwe en aanvullende initiatieven op het gebied van jeugd**, kunnen we het openstellen van dorpscentra voor de jeugd stimuleren, net zoals de organisatie van jeugdactiviteiten in het Dorpscentrum in Spaarndam en de Stoep in Haarlemmerliede en mogelijk in Halfweg. We zijn van mening dat dit de relatie tussen de jongere en de oudere generatie ten goede komt. Nu lijken de dorpscentra soms nog teveel gericht te zijn op oudere inwoners.
- In 2006 heeft de raad extra middelen toegekend ten behoeve van jeugdbeleid. Dit naar aanleiding van een reeks incidenten in Spaarndam veroorzaakt door zogenaamde 'hangjongeren'. Met dit geld is een jongerenwerker ingehuurd die tot de 'harde' kern van de groep hangjongeren probeerde door te dringen. Dit project is inmiddels afgerond. De evaluatie van dit project heeft geleerd dat de inzet van een jongerenwerker alleen effectief is als hij voor langere tijd aangesteld wordt. Het leren kennen van de jongeren en het doordringen tot de groep heeft tijd nodig. Omdat de (semi)permanente inzet financieel niet haalbaar lijkt voor een gemeente van een dergelijk kleine omvang, onderzoeken we tevens nieuwe mogelijkheden die vergelijkbaar zijn met de inzet van een jongerenwerker. Zo is gedacht aan het inzetten van stagiaires die het werk van een jongerenwerker kunnen ondersteunen. Deze stagiaires kunnen uiteraard niet het werk van een jongerenwerker overnemen. Zo is het de gebiedsagent bijvoorbeeld niet toegestaan om informatie (bijv. namen van de hangjeugd) met stagiaires uit te wisselen. Dit is met een gemeentelijke jongerenwerker wat eenvoudiger. Daarom is het streven te komen tot de inzet van een jongerenwerker die parttime voor de gemeente gaat werken. **Eind 2007 wil het college de raad een uitgewerkt plan aanbieden.**
- Voor het werk van een jongerenwerker is het van belang dat hij een vaste plek tot zijn beschikking heeft van waaruit hij activiteiten met de jongeren kan ondernemen. **Het college wil de raad medio 2007 enkele onderzochte mogelijkheden voorleggen.** Op dit moment denkt het college aan twee opties:
 1. Het inrichten van een -tijdelijk- jeugdhonk in een van de leegstaande winkels in Spaarndam,
 2. Het gebruik maken van de bovenzaal van het Dorpscentrum Spaarndam (het bestuur van de stichting Dorpscentrum Spaarndam heeft te kennen gegeven deze op vrijdagavond voor de oudere jeugd open te willen stellen).
- De politie van Zuid-kennemerland heeft de groepen hangjongeren uit hun regio ingedeeld in mate van overlastgevend (en crimineel) gedrag. De overlast door hangjongeren in Spaarndam valt in de meest milde categorie: wel overlast, geen crimineel gedrag. Desalniettemin blijkt dat deze hangjongeren een gevoel van onveiligheid veroorzaken bij oudere inwoners. In dit kader willen we daarom ieder jaar een activiteit laten plaatsvinden die de kloof, die nu lijkt te bestaan tussen oud en jong, kan verkleinen. Wij denken daarbij aan thema-avonden voor ouders en jongeren maar ook aan zogenaamde generatieprojecten die onder meer door Primo en Sargas worden uitgevoerd. **Begin 2008 wil het college een dergelijk project starten in iedere dorpskern. Eind 2007 willen wij de raad hiervoor een voorstel doen.**
- Naast de jongeren in Spaarndam zijn er ook veel jeugdige inwoners in Haarlemmerliede en Halfweg. In Haarlemmerliede worden activiteiten voor de jeugd in De Stoep georganiseerd. Met de initiatiefnemer is contact opgenomen en zij is gewezen op de mogelijkheden van subsidiëring. In

Halfweg maakt onze jeugd gebruik van de voorzieningen en de jongerenwerker van Zwanenburg. Beide kernen zijn zoals bekend met elkaar verweven en wij hebben geen signalen dat er aparte voorzieningen voor de jeugd in Halfweg nodig zouden zijn. Wel is met de jongerenwerker contact opgenomen om aan te geven dat onze gemeente bereid is incidentele nieuwe activiteiten financieel te ondersteunen. **Het college zal regelmatig contact opnemen met beide partijen.**

- We zijn voornemens om in ieder geval per kern **twee keer per jaar een overleg te plannen met betrokken personen** (leden dorpsraad, bestuur Friday Freebies, bestuur dorpscentra, jongerenwerker, politie) die zich bezighouden met de jeugd om de stand van zaken door te nemen.
- Tot slot zetten wij in op het realiseren van een voetbalvoorziening (mogelijk een voetbalkooi) in zowel Halfweg als in Spaarndam. Wij willen, als de raad hiermee instemt, **eind 2007 een voetbalvoorziening in Spaarndam en eind 2008 in Halfweg gerealiseerd hebben. Aangezien in beide kernen reeds een voetbalterrein aanwezig is, zien wij het geheel opknappen van beide terreinen ook als een mogelijkheid.**

Kinderopvang en peuterspeelzalen

Onder het in stand houden van jeugdvoorzieningen valt ook de kinderopvang en de peuterspeelzalen. De gemeente heeft hierin tegenwoordig vooral een handhavende taak (kwaliteitscontrole). In 2006 is binnen de regio Kennemerland een handhavingprotocol Wet kinderopvang ontwikkeld. Dit protocol zal in de gemeente Haarlemmerliede c.a. in de komende tijd ook worden vastgesteld. Deze uniformiteit op het gebied van handhaving binnen de regio maakt het voor de GGD eenvoudiger om de inspecties uit te voeren.

De instellingen van kinderopvang dienen zich te laten opnemen in het gemeentelijke register kinderopvang. De peuterspeelzalen hoeven zich niet officieel hierin te laten opnemen maar vanwege de overzichtelijkheid doet onze gemeente dit wel. De ouders komen alleen in aanmerking voor een kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst indien een kinderopvang in het gemeentelijk register is opgenomen. In ons register zijn de volgende instellingen opgenomen:

- Kinderdagverblijf De Blokkendoos (Stichting Kinderopvang Spaarne), Spaarndam
- Kinderdagverblijf De Koekenbieren, Halfweg
- Naschoolse opvang De Boekanier (Stichting Kinderopvang Spaarne), Spaarndam

- Stichting peuterspeelzaal 't Brinkertje, Spaarndam
- Peuterspeelzaal st. Humpie Dumpie, Halfweg

Wij denken dat dit aanbod voldoende aan de vraag aan opvang in onze gemeente tegemoet komt.

3.2 Behouden van goede jeugdgezondheidszorg in de gemeente; inclusief opvoedingsondersteuning

Met de invoering van de Wet op de jeugdzorg zijn voor gemeente **vijf taken van het lokaal preventief jeugd beleid vastgesteld:**

1. het verstrekken van **informatie** aan ouders, kinderen en jeugdigen over opvoeden en opgroeien;
2. de **signalering** van problemen door instellingen als jeugdgezondheidszorg en onderwijs;
3. het **toeleiden** naar lokale hulp;
4. het bieden van **pedagogische hulp** (advisering en lichte hulpverlening), zoals maatschappelijk werk en het coachen van jongeren;
5. het **coördineren van zorg** in het gezin op lokaal niveau (gezinscoach).

Voor de uitvoering van de bovenstaande taken stelt de provincie subsidie beschikbaar aan gemeenten. Via het Regionaal Platform Jeugd Zuid-Kennemerland, welke operationeel is sinds medio 2004, wordt overleg gevoerd over de inzet van beschikbare middelen. Dit regionaal overleg is in het leven geroepen ten behoeve van de afstemming tussen het lokale jeugd beleid in de regio's en de provinciale jeugdzorg.

Via het Provinciaal Bestuurlijk Overleg Jeugd (PBOJ) vindt bestuurlijke afstemming plaats.

Het inzetten van deze beschikbare middelen wordt regionaal afgestemd, waarbij oog is voor de lokale situatie. Vanaf 2005 is dit geld ingezet voor het uitvoeren van de volgende projecten.

Activiteiten die lokaal zijn/worden uitgevoerd:

- -pilot mobiel team (scholen Halfweg)
- -informatieavonden opvoedingsondersteuning ouders (Puberinformatieavond Spaarndam en Halfweg)
- -pilot Veilig in en om School (Convenant gemeenten in de regio)
- -deskundigheidsbevordering peuterspeelzaalleidsters (Humpie Dumpie en 't Brinkertje)
- -sociale vaardigheidstraining kinderen primair onderwijs (basisscholen in de gemeente)

Regionale activiteiten waarvan de inwoners van onze gemeente gebruik maken c.q. ons ten goede komen:

- -inbedding peuteradviesteams in bestaande zorgstructuur
- -participatie van Bureau Jeugdzorg in Buurtnetwerk Jeugdhulpverlening Heemstede 12+
- -uitbreiding activiteiten Opvoedwinkel in Haarlem
- -verduidelijken vraag jongeren door middel van organiseren Jongerenconferentie (eind 2007)
- -opzetten kenniscentrum jeugd (www.kiezenvoorjeugd.nl)

De provinciale subsidie eindigt eind 2007. De inzet van de middelen is door de Provincie Noord-Holland geëvalueerd². De provincie concludeert daarbij dat de gemeenten bij het uitvoeren van de vijf basistaken nog de volgende verbeterpunten zien:

- Gemeenten hebben nog te weinig zicht op vraag/behoefte van ouders en jeugdigen aan opvoedingsondersteuning;
- Tevens moeten zij nog meer zicht krijgen op het aanbod dat instellingen doen en het aanbod dat gemeenten zelf moeten organiseren;
- Versnippering in het aanbod ervaren de gemeenten nog als een knelpunt en daarmee samenhangend blijkt dat de afstemming tussen instellingen onderling en instellingen en gemeenten nog niet optimaal is;
- Ook blijkt dat vooral het aanbod voor 12+ onvoldoende is en de zogenaamde zorgmijders onvoldoende bereikt worden met het beschikbare aanbod;
- De aansluiting met de jeugdzorg wordt als onvoldoende bestempeld.

Deze uitkomsten van de evaluatie wijken overigens niet af van de situatie in de rest van Nederland.

Om het bovenstaande meer handen en voeten te geven, biedt de provincie de regiogemeenten de mogelijkheid gebruik te maken van de *Investeringsimpuls Opvoedingsondersteuning* (met uitzondering van Haarlem die al gebruikt maakt van een landelijke Impulsregeling). Hoewel nog niet formeel besloten, is er sprake van dat de regiogemeenten het geld gezamenlijk gaan inzetten voor het opstarten van Ouder Kind Centra. Gemeente Haarlem is voornemens deze centra aan de brede scholen of de consultatiebureaus te koppelen zodat het bieden van informatie aangeboden wordt op de zogenaamde vindplaats (het consultatiebureau, dat een bereik heeft van 98% van de doelgroep). Binnen overige gemeenten van regio Zuid- Kennemerland bestaat hier veel ambtelijk en politiek draagvlak voor.

Lokale situatie zorgstructuur onderwijs

Onze gemeente kent nog geen goed ingebede zorgstructuur rond scholen. Op basis van signalen van scholen bleek dat bij hen wel grote behoefte bestaat aan ondersteuning op het gebied van signaleren en doorverwijzen, gekoppeld aan een rechtstreeks aanbod van hulp. Daarom is in 2005 een pilot Mobiel team³ gestart op de Margrietschool in Halfweg. In 2006 en 2007 is het mobiele team meer wijkgericht

2 Opvoedingsondersteuning in Noord-Holland, A. van den Andel en N. Hillhorst, 2006

3 Een mobiel team is aanwezig en aanspreekbaar voor de leerkrachten op de school. Zij leren in directe samenwerking met het mobiel team te signaleren. Zij ervaren dat de zorg wordt gedeeld en/of overgenomen. Daarnaast is het team zichtbaar aanwezig voor ouders: er wordt praktische hulp geboden. In een mobiel team participeren de HulpverleningsDienst Kennemerland (HDK/GGD) en het maatschappelijk werk (Kontext).

gaan werken waardoor ook de andere scholen in Halfweg hier gebruik van kunnen maken.

De inzet van het team ervaren de scholen als zeer zinvol. Met name de combinatie van telefonische hulplijn en fysieke aanwezigheid van de hulpverleners in de school voorziet in een informatie- en ondersteuningsbehoefte bij zowel de school als de ouders. Volgens de evaluatie van de GGD kan deze voorziening ook in een lichtere vorm aangeboden worden, gezien de kwantiteit en de aard van de vragen die het team voorgelegd krijgen. Daarom wordt voor 2008 (ook binnen de regio) gezocht naar een efficiëntere oplossing, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat middelen (zoals preventief jeugdbeleid en middelen schoolmaatschappelijk werk) van diverse instantie samenkomen.

In dit kader heeft de gemeente Haarlem een verzoek neergelegd bij diverse instellingen rond de jeugdzorg (GGD, Jeugdzorg, Maatschappelijk werk) om te komen tot een basisvoorziening voor een zogenaamd mobiel zorgadviesteam, betaald uit de reguliere middelen die deze instellingen al ontvangen. Iedere gemeente zou kosteloos gebruik moeten kunnen maken van deze basisvoorziening en alleen betalen voor extra diensten.

Totdat een nieuwe structuur vorm gekregen heeft, is het zinvol om de net opgebouwde structuur te handhaven. Dit betekent een mobiel team voor scholen in Halfweg en telefonische hulplijn schoolmaatschappelijk werk voor de scholen in Spaarndam en Haarlemmerliede (welke ingezet wordt door het platform Weer samen naar school). Omdat het nog niet bekend is of en wanneer het nieuwe zorgadviesteam vorm zal krijgen, is het mogelijk dat het college de raad om extra krediet voor verlenging van het Mobiel team zal vragen, indien de beschikbare middelen ontoereikend zijn.

Overige middelen ten behoeve van jeugdzorg

Naast provinciale middelen ontvangt de gemeente ook middelen voor het uitvoeren van het basistaken binnen de jeugdzorg en het zogenaamde maatwerkpakket. Daarnaast heeft de gemeente in 2006 en 2007 (2008 ?) extra middelen ontvangen om in te zetten voor preventief jeugdbeleid, de zogenaamde Motie Verhagen middelen. Deze middelen worden verdeeld onder de instellingen die voor ons de JGZ uitvoeren. Voor de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar valt onze gemeente in twee GGD regio's: Zuid-Kennemerland en Amstelland/de Meerlanden. Het schema hieronder geeft aan wie in deze regio's verantwoordelijk is voor de jeugd in onze gemeente:

JGZ	Regio Zuid- Kennemerland (Spaarndam en Haarlemmerliede)	Regio Amstelland en de Meerlanden (Halfweg)
0-4 jarigen	Stichting Jeugdgezondheidszorg Kennemerland	GGD Amstelland -De Meerlanden
4-19 jarigen	Hulpverleningsdienst Kennemerland	GGD Amstelland -De Meerlanden

Met het bewerkstelligen in de komende tijd van de zogenaamde territoriale congruentie wordt ook gezien of de verantwoordelijkheid onder één organisatie kan worden gebracht.

Voor de inzet van het maatwerkgeld en de middelen preventief jeugdbeleid heeft de gemeente enige vrijheid waarvoor zij deze inzetten. De maatwerk gelden zijn reeds toegekend aan de bovenstaande instellingen maar het college is voornemens om de middelen preventief jeugdbeleid in te zetten voor het project *Stevig Ouderschap*, welke uitgevoerd wordt door JGZ Kennemerland. Hierbij wordt aan risicogezinnen met jonge baby's in een vroeg stadium een coachingstraject aangeboden. JGZ Kennemerland gebruikt de middelen om het project in te voeren maar wil het vervolgens, bij een succesvolle evaluatie, in het reguliere aanbod inbedden.

In de vorige collegeperiode is een goede start gemaakt met het uitvoeren van de vijf basistaken op het gebied van de jeugdzorg. Voor de komende periode is het zinvol op lokaal niveau te werken aan het versterken van de zorgstructuur rond het onderwijs. Daarnaast willen we zorgen dat het aanbod voor de inwoners uit zowel Halfweg als de rest van de gemeente zoveel mogelijk hetzelfde is.

Resultaten EMOVO-onderzoek

Het EMOVO-onderzoek is nog redelijk recent. Zoals we in paragraaf 2 al hebben laten zien, komen daar een aantal opmerkelijke uitkomsten uit voor de jeugd in onze gemeente. In overleg met bijvoorbeeld de GGD moeten wij bezien welke acties er mogelijk zijn om de lichamelijke en geestelijke gezondheid te bevorderen, met specifieke aandacht voor de constatering uit het EMOVO-onderzoek waar onze jeugd slechter scoort dan in de andere regiogemeenten.

3.3 Behouden van voldoende onderwijsvoorzieningen in de gemeente; inclusief professionalisering leerplicht

Lokale onderwijsvoorzieningen

De gemeente heeft een brede taak op het gebied van onderwijs die in de Wet op het Onderwijs, de Leerplichtwet, Verordening voorziening huisvesting onderwijs zijn neergelegd. Daaronder zijn begrepen de onderwijsbegeleiding, leerplicht, leerlingenvervoer, huisvesting onderwijs en instandhouding gymnastieklokalen.

De gemeente voert al jaren een onderwijsbeleid, naast de wettelijke taken, dat uit eigen middelen werd en wordt bekostigd. We doelen op onze bijdrage in de kosten voor gymnastiekonderwijs; een subsidie van € 1,- per leerling om de kosten van de schoolspordag te drukken; de aanstelling van een logopediste voor 20 uur per week; een vast bedrag per school per jaar voor de kennisvermeerdering van de leerkrachten en financiële ondersteuning van het levensbeschouwelijk onderwijs en culturele activiteiten.

Onderwijsbegeleiding

Samen met de overige gemeenten in het gebied Zuid-Kennemerland wordt met de onderwijsbegeleidingsdienst Drielanden samengewerkt. De taken die de onderwijsbegeleidingsdienst uitvoert zijn:

- het begeleiden van scholen bij de uitvoering van een schoolwerkplan;
- het begeleiden van leerkrachten;
- het testen van individuele leerlingen ten behoeve van een leerwerkplan;
- het verstrekken van informatie omtrent school- en beroepskeuze;
- het geven van onderwijs aan zieke leerlingen;
- remedial teachers ondersteunen en voorzien van leermiddelen.

Naast de rijksvergoeding voor de onderwijsbegeleidingsdienst kan de gemeente een eigen aanvullende bijdrage verstrekken. Wij verstrekken deze bijdrage in ieder geval tot het einde van de convenantperiode 2010.

Huisvesting scholen

De schoolbesturen ontvangen sinds de decentralisatie van de huisvesting naar de gemeente, voor het inpandige deel van de school een rijksvergoeding. Op grond van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs kunnen de schoolbesturen in de gemeente jaarlijks vóór 1 februari een aanvraag indienen voor het onderhoud van de buitenschil, vernieuwbouw, nieuwbouw en noodlokalen, dat in het volgende jaar wordt uitgevoerd.

Leerplicht

Op de basisscholen in onze gemeente zitten voornamelijk leerlingen uit de eigen gemeente, maar ook uit Amsterdam, Zwanenburg en Haarlem. Het omgekeerde komt uiteraard ook voor. De leerlingen op het voorgezet onderwijs zijn verspreid over Haarlem, Amsterdam, Velsen en diverse beroepsopleidingen elders.

De leerplicht, opgenomen in de Leerplichtwet, is de plicht dat ouders ervoor moeten zorgen dat jongeren vanaf de leeftijd van 5 jaar ingeschreven zijn op een school en die ook daadwerkelijk bezoeken tot zij gekwalificeerd zijn. De gemeente heeft een leerplichtambtenaar aangesteld om toezicht te houden. Deze dient te onderzoeken wat de oorzaken van het schoolverzuim zijn en met andere maatschappelijke organisaties hulp te verlenen bij het oplossen van de problemen die aan het schoolverzuim ten grondslag

liggen. In onze regio is een Regionaal Meld- en Coördinatiepunt gevestigd. De leerplichtambtenaar werkt nauw samen met deze instelling om dreigend voortijdige schoolverlaters en leerlingen zonder startkwalificatie te begeleiden naar trajecten waar zij alsnog een kwalificatie of een diploma halen. Er is één actueel en volledig bestand van alle jongeren met informatie over schoolbinding, startkwalificatie e.d.

Op regionaal niveau is er een Jongerenloket Zuid-Kennemerland, gehuisvest binnen het CWI Haarlem. Het loket moet een sluitende aanpak voortijdig schoolverlaten/jeugdwerkloosheid realiseren binnen één locatie. Hier blijven jongeren in beeld; startkwalificatie, werk, (voorkomen van) uitkering; zorg et cetera.

3.4 Bevorderen van stagemogelijkheden voor jongeren

De gemeente kan de toename van het aantal stageplaatsen bevorderen door het voorbeeld te geven en stageplekken binnen de gemeente te creëren. Echter, het is voornamelijk aan de bedrijven en instellingen om voldoende stageplaatsen beschikbaar te hebben. Wel kan de gemeente deze bedrijven stimuleren om stageplekken aan te bieden.

Wij zijn voornemens om in overleg met instanties als CWI en ROC's in Amsterdam en Haarlem te bezien hoe wij onze invloed op het realiseren van stageplaatsen kunnen vergroten. Daarnaast willen wij binnen de gemeente onderzoeken waar een (semi-permanente) stageplaats gecreëerd kan worden.

3.5 Vergroten van de huisvestingsmogelijkheden voor startende jongeren

In de afgelopen raadsperiode is veel aandacht besteed aan de huisvesting van starters en meer specifiek van jongeren. Bij de vaststelling van de Nota Wonen en afzonderlijk, met de notitie jongerenhuisvesting van de PvdA, is het onderwerp uitgebreid besproken. De conclusie van de discussies was dat de mogelijkheden voor het creëren van tijdelijke huisvesting voor jongeren niet haalbaar was, zowel om planologische redenen (locaties) als om financiële redenen. Ook logische partners in de ontwikkeling van dergelijke voorzieningen zoals Woonmaatschappij waren niet bereid in dergelijke voorzieningen te investeren.

Wij hebben ervoor gekozen te investeren in permanente oplossingen. Bij nieuwbouwprojecten wordt nadrukkelijk gekeken of het realiseren van woningen voor starters mogelijk is. Bij het project Adalbertusschool en in SpaarneBuiten gaan ook daadwerkelijk starterswoningen gerealiseerd worden.

In de huursector zijn er prestatieafspraken met de Woonmaatschappij. Hierin is bepaald dat 30 procent van de voorraad gelabeld wordt voor huishoudens boven de 65 jaar en voor huishoudens beneden de 30 jaar. De prestatieafspraken worden dit jaar vernieuwd en het is onze insteek opnieuw afspraken te maken over de beschikbaarheid van betaalbare huurwoningen voor de jongere inwoners.

Het convenant tussen de regiogemeenten en de corporaties over de woonruimteverdeling is sinds 1 januari 2007 vernieuwd. De corporaties hebben maximaal 30 procent van de vrijkomende huurwoningen ter beschikking voor de zogenaamde vrije bemiddeling. Wij zullen met Woonmaatschappij afspraken maken over dit zogenaamde maatwerk.

Tenslotte is, mede op initiatief van de gemeenteraad, een regeling voor starterleningen in de maak. Koophuizen zijn gezien het prijsniveau in de regio slecht bereikbaar voor starters op de markt, waaronder veel jongeren. Een starterlening maakt het mogelijk dat er, binnen bepaalde grenzen, een extra lening wordt afgesloten voor het deel van de koopprijs dat met het inkomen van starters via een commerciële instelling niet te verkrijgen is.

Met dit pakket, waaronder een starterregeling valt, hopen wij de situatie voor jongeren op de woningmarkt in deze moeilijke regio enigszins te verbeteren.

4 De Wet maatschappelijke ondersteuning en participatie

Met de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), welke per 1 januari 2007 is ingegaan, is de gemeente verantwoordelijk geworden voor de regie op dit brede beleidsterrein. De wet noemt negen prestatievelden waar de gemeente beleid moet maken of afstemming moet regelen. Twee zijn er in dit kader van belang: het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen en buurten en op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien c.q. ouders met problemen met opvoeden. In deze notitie geven wij een inventarisatie en een eerste invulling aan dit onderdeel van de wet. De notitie zal later onderdeel uit gaan maken van het vierjaarlijkse beleidsplan.

Het is belangrijk burgers te betrekken bij het maken van beleid. De gemeente is in dit kader bezig met het opzetten van een **Wmo-raad** met als doel het betrekken van inwoners bij het Wmo-beleid. Hierbij zal ook worden gestreefd naar een vertegenwoordiging van de jeugd in de raad. Ten tijde van dit schrijven heeft Primo een offerte uitgebracht voor het opzetten van een cliëntenraad binnen de gemeente. Het is denkbaar dat niet voldoende burgers bereid zijn om in een dergelijke raad plaats te nemen. De gemeente moet dan nadenken over een alternatieve vorm van het betrekken van burgers bij het beleid. **Wat betreft de jongeren kan dan gedacht worden aan het instellen van een vorm van jeugdraad.** Waarbij hen gevraagd wordt, al of niet in samenwerking met een jongerenwerker, na te denken over jeugdvriendelijke dorpen. **Voor de jongere doelgroep zal het in de gemeenteraad geopperde idee van het organiseren van een jeugdraadsvergadering, met voor hen concrete en aansprekende onderwerpen in samenspraak met de scholen worden uitgewerkt.**

In voorgaande collegeperiode is bij beleidsvorming gebruik gemaakt van de stuurgroep jeugdbeleid. Hierin zaten diverse partijen (scholen, GGD) die te maken hebben met de jeugd in onze gemeente. De jeugd zelf nam hier geen deel aan. De stuurgroep jeugdbeleid in de huidige vorm is niet goed uit de verf gekomen omdat onze gemeente opgedeeld is in twee verschillende sociale kaarten (Amstelland en Haarlem). Een school of een jongere in Halfweg moet zich daarom in sommige gevallen tot andere instanties richten dan een kind in Spaardam of Haarlemmerliede. Daarnaast bleek het efficiënter om per onderwerp de betrokken instellingen te consulteren. Wij denken daarom dat het zinvoller is om deze wijze van ad hoc consultatie met betrokken instellingen voort te zetten en de stuurgroep in de huidige vorm op te heffen.

5 Handhaving

Handhaving: de jeugd in Spaarndam zal voor de politie ook in 2007 een punt van extra aandacht blijven en de politie verwacht hierin door de gemeente te worden gesteund. Jeugdbeleid is primair gemeentelijk beleid en de politie kan hierbij een ondersteunende rol spelen. Om contact te onderhouden met de politie wil de **wethouder Jeugd en gezin vier maal per jaar overleg inplannen met de gebiedsagent om de stand van zaken door te spreken.**

Wij willen echter ook benadrukken dat de ouders, verzorgers en opvoeders van overlastgevende jongeren zich niet aan hun verantwoordelijkheid van opvoeding kunnen onttrekken. Als wij constateren dat dat wel het geval lijkt te zijn, moet goede opvoedingsondersteuning worden aangeboden.

6 Prestatieafspraken

In verband met bovenstaande activiteiten subsidieert onze gemeente kleine en grote instellingen en verenigingen zoals het jeugd- en jongerenwerk en diverse sportclubs. Het college is voornemens om medio 2007 met de instellingen die van ons een zogenaamde exploitatiesubsidie ontvangen (> dan € 5000) afspraken te maken over de te leveren prestaties. Op deze wijze kunnen we onze beleidsdoelstellingen ook vorm geven. Op het gebied van jeugd zullen met de volgende instellingen afspraken worden gemaakt (waarbij voorbeelden van onderwerp van afspraken):

Kontext (voorheen: St. Maatschappelijke Dienstverlening Haarlem):

- ▶ Uitzoeken mogelijkheid tot uitsplitsen maatschappelijke problemen jeugd (bijvoorbeeld hoeveel jongeren hebben problemen met geld/schulden in onze gemeente)

St. Dorpscentrum Spaarndam

- ▶ Openstellen voor jeugd

St. Cultureel Centrum De Olm Zwanenburg (betreffende jeugdactiviteiten)

- ▶ Aantal en type jeugdactiviteiten

St. Meerwaarde Haarlemmermeer

- ▶ Aantal en type jeugdactiviteiten

St. Radius Haarlem (of rechtsopvolgers)

- ▶ Aantal en type jeugdactiviteiten

Pier K Haarlemmermeer

- ▶ Aantal en type jeugdlessen voor jeugd onze gemeente

St. peuterspeelzaal 't Brinkertje Spaarndam

- ▶ Ambitieniveau

St. peuterspeelzaal Humpie Dumpie Halfweg

- ▶ Ambitieniveau

7 Samenvatting: Monitoren van de resultaten

Hieronder geven wij onze acties voor de komende tijd nog eens op een rijtje.

- - In overleg met bijvoorbeeld de GGD moeten wij bezien welke acties er mogelijk zijn om de lichamelijke en geestelijke gezondheid te bevorderen, met specifieke aandacht voor de constatering uit het EMOVO-onderzoek waar onze jeugd slechter scoort dan in de andere regiogemeenten.
- - Door het subsidiëren van nieuwe en aanvullende initiatieven op het gebied van jeugd, kunnen we het openstellen van dorpscentra voor de jeugd bereiken.
- - Wij streven te komen tot de inzet van een jongerenwerker die parttime voor de gemeente gaat werken. Eind 2007 wil het college de raad een uitgewerkt plan aanbieden.
- - Voor het werk van een jongerenwerker is het van belang dat hij een vaste plek tot zijn beschikking heeft van waaruit hij activiteiten met de jongeren kan ondernemen. Het college wil de raad medio 2007 enkele onderzochte mogelijkheden voorleggen.
- - Wij willen ieder jaar een activiteit laten plaatsvinden die de kloof, die nu lijkt te bestaan tussen oud en jong, kan verkleinen. Wij denken daarbij aan thema-avonden voor ouders en jongeren maar ook aan zogenaamde generatieprojecten. Begin 2008 wil het college een dergelijk project starten in iedere dorpskern. Eind 2007 willen wij de raad hiervoor een voorstel doen.
- - Wij zullen stimuleren dat er ook in Haarlemmerliede voldoende activiteiten worden georganiseerd en dat de jeugd in Halfweg voldoende gebruik kan maken van voorzieningen in Zwanenburg.
- - We zijn voornemens om per kern minimaal een keer per jaar een overleg te plannen met personen/instellingen die zich bezighouden met de jeugd om de stand van zaken door te nemen.
- - Wij zetten in op het realiseren van een voetbalvoorziening (mogelijk een voetbalkooi) in zowel Halfweg als in Spaarndam. Dit willen wij eind 2007 gerealiseerd hebben in Spaarndam en eind 2008 in Halfweg. Aangezien in beide kernen reeds een voetbalterrein aanwezig is, zien wij het geheel opknappen van beide terreinen ook als een mogelijkheid.

- - Wij bezien in overleg met instanties als CWI en ROC's in Amsterdam en Haarlem hoe wij onze invloed op het realiseren van stageplaatsen kunnen vergroten. Daarnaast willen wij binnen de gemeente onderzoeken waar een (semi-permanente) stageplaats gecreëerd kan worden.
- - Wij willen met diverse maatregelen zoals een starterslening, prestatieafspraken en maatwerk de situatie voor jongeren op de woningmarkt in deze moeilijke regio enigszins te verbeteren.
- - Wij willen de jeugd bij ons beleid betrekken. Deelname aan een Wmo-raad; het instellen van een jeugdraad en het organiseren van een kinderraadsvergadering zijn mogelijkheden.
- - Handhaving: de jeugd in Spaarndam zal voor de politie ook in 2007 een punt van extra aandacht blijven en de politie verwacht hierin door de gemeente te worden gesteund. De portefeuillehouder Jeugd heeft vier maal per jaar overleg met de gebiedsagent om de stand van zaken door te spreken.

Zoals u in het voorgaande heeft kunnen lezen, wil het college een aantal zaken oppakken. In 2010 moeten een aantal resultaten zijn bereikt. Hoewel wij ons realiseren dat het meten van resultaten en effecten een lastige materie is willen we toch een aantal concrete doelen benoemen:

1. Gemiddeld is het aantal meldingen van overlast door jongeren in de gemeente ten opzichte 2005 afgenomen met 30%;(in 2005 was het aantal meldingen +/- 50 (type melding niet bekend) 2. Zijn er 10 stageplaatsen in de gemeente bijgekomen; 3. Is de schooluitval verminderd met 20%; 4. Is een voorziening (bijvoorbeeld een hangplek) gerealiseerd c.q. verbeterd of zijn bestaande voorzieningen beter toegankelijk voor de jeugd. 5. Hebben we jongeren de mogelijkheid geboden plaats te nemen in de Wmo-raad en/of een Jeugdraad 6. Is een pakket voor starters op de woningmarkt gerealiseerd.

Jaarlijks zal aan de raad in de jaarrekening verslag worden uitgebracht over de voortgang van het behalen van de resultaten.